

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

DIREKTORAT ZA ZAKONODAJO
S PODROČJA PRAVOSODJA

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: 01 369 52 68
F: 01 369 57 83
E: gp.mp@gov.si
www.mp.gov.si

Številka: 091-25/2011
Datum: 14. 7. 2011

Urad Vlade za komuniciranje
gp.ukom@gov.si

ZADEVA: Predlagam.vladi.si predlog 1875: dopolnitev 39. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju

ZVEZA: Vaš dopis, št. 092-167/2011/1 z dne 06.07.2011

Z gornjim dopisom ste Ministrstvu za pravosodje in Ministrstvu delo, družino in socialne zadeve posredovali predlog državljana za dopolnitev 39. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju, po katerem v primeru izvršbe na premičnine v postopku zaradi izterjave neplačane preživnine varščine za izvršitelja ne bi plačal upnik, temveč dolžnik. Predlagatelj meni, da ni ustrezno, da upniki, ki so večinoma matere samohranilke v težkem finančnem položaju, plačujejo še varščino za izvršitelja.

Ministrstvo za pravosodje v zvezi s predlogom pojasnjuje, da postopek izvršbe in zavarovanja ureja Zakon o izvršbi in zavarovanju¹. Varščina za plačilo dela in stroškov izvršitelja je urejena v 38.a členu ZIZ in ne v 39. členu ZIZ.

V skladu z 38.a členom ZIZ lahko izvršitelj za zavarovanje plačila za delo in za povračilo stroškov od upnika zahteva plačilo varščine. To pomeni, da ni nujno, da v konkretnem primeru izvršitelj od upnika zahteva plačilo varščine, temveč lahko začne opravljati dejanja tudi brez plačila varščine. V zvezi s tem opozarjamo, da ima upnik v skladu z določbami ZIZ možnost predlagati kateregakoli izvršitelja, ki deluje v Sloveniji (osmi odstavek 40. člena ZIZ, šesti odstavek 41. člena ZIZ in peti odstavek 41.a člena ZIZ), izvršitelji pa opravljajo svojo službo na celotnem območju Republike Slovenije (drugi odstavek 7. člena ZIZ). 38.a člen ZIZ nadalje določa, da se varščina plača v roku in v višini, določeni v tarifi iz 292. člena ZIZ, torej v Pravilniku o tarifi za plačilo dela izvršiteljev in o povračilu stroškov v zvezi z njihovim delom². Varščino za plačilo dela in stroškov izvršitelja ureja 7. člen tega pravilnika in sicer določa, da varščina za posamezno izvršilno dejanje ne sme biti večja od seštevka predvidenega plačila za

¹ Zakon o izvršbi in zavarovanju (Ur. l. RS, št. 3/07-UPB4, 93/07, 37/08-ZST-1 in 45/08-ZArbit, 28/09, 51/10 in 26/11; v nadaljevanju: ZIZ)

² Ur. l. RS, št. 18/03

to izvršilno dejanje in stroškov, ki bodo pri tem predvidoma nastali, obračunanimi v skladu s tem pravilnikom. Na upnikov predlog lahko izvršitelj določi plačilo varščine v največ treh zaporednih mesečnih obrokih.

38.a člen ZIZ določa tudi, da lahko upnik, v primeru, ko ne soglaša z načinom plačila, rokom ali višino varščine, v osmih dneh od prejema poziva izvršitelja za plačilo varščine vloži pri izvršitelju zahtevo, da o tem odloči sodišče. Izvršitelj zahtevo takoj posreduje sodišču, ki mora o njej odločiti v osmih dneh od prejema. To pomeni, da zakon omogoča presojo sodišča glede varščine.

Res je, kot navaja vlagatelj, da v primeru, če upnik ne plača varščine na način in v roku, ki ga določi izvršitelj oziroma sodišče ali ne predloži dokazila o plačilu, izvršitelj o tem obvesti sodišče, ki ustavi izvršbo (peti odstavek 38.a člena ZIZ).

Znesek varščine se ne hrani pri izvršitelju, temveč pri sodišču - na računu prehodnih sodnih pologov in se lahko uporabi le za plačilo za delo izvršitelja in za povračilo stroškov za neposredna dejanja izvršbe in zavarovanja (38.b člen ZIZ).

Varščina je namenjena zagotovitvi zavarovanja plačila izvršiteljevega dela in stroškov v primeru, ko se izvršitelj ne more poplačati iz zneska, ki ga je v izvršilnem postopku izterjal od dolžnika. Znesek varščine, ki presega višino, potrebno za plačilo izvršitelja, se vrne upniku.

V primeru uspešne izvršbe bo plačal stroške izvršitelja dolžnik, saj so po 293. členu ZIZ stroški izvršitelja izvršilni stroški, po petem odstavku 38. člena ZIZ pa mora dolžnik upniku na njegovo zahtevo povrniti stroške, ki so bili potrebni za izvršbo.

Ministrstvo za pravosodje pojasnjuje, da lahko upnik (odvisno od dolžnikovega premoženja) predlaga izvršbo (tudi) z drugimi izvršilnimi sredstvi, pri katerih izvršitelj ne sodeluje in so zato povezana z manjšimi stroški. Predlaga lahko na primer izvršbo na dolžnikovo plačo ali na dolžnikov račun pri banki. Postopek izvršbe na podlagi izvršilnega naslova na denarna sredstva, ki jih ima dolžnik pri organizaciji za plačilni promet (npr. banki) je bil z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju³ močno pospešen, saj je po uveljavitvi te novele poplačilo pred pravnomočnostjo sklepa o izvršbi možno v vseh primerih izvršbe na podlagi izvršilnega naslova na denarna sredstva, ki jih ima dolžnik pri organizacijah za plačilni promet.

Z ZIZ-H je bila izboljšana tudi ureditev iskanja dolžnikovega premoženja. 4. člen ZIZ določa, da morajo upravljavci podatkov upniku brezplačno posredovati podatke o dolžniku in njegovem premoženju najkasneje v osmih dneh. Upnik svoj pravni interes izkaže z izvršilnim naslovom (npr. s sodbo).

V zvezi z izvršbo na dolžnikove plače, pokojnino ali druge stalne prejemke je treba upoštevati, da je v skladu s 102. členom ZIZ na te prejemke pri izvršbi preživninske terjatve mogoče poseči v večji meri kot pri izvršbi navadnih terjatev.

V zvezi s problematiko izvršbe preživninskih terjatev dodajamo, da otroku, za katerega zavezanec ne plačuje preživnine, v skladu z določbami Zakona o javnem jamstvenem in preživninskem skladu Republike Slovenije⁴ pripada pravica do nadomestila preživnine, če je

³ Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju (Ur. l. RS, št. 51/10)

⁴ Ur. l. RS, št. 78/2006-UPB2; v nadaljevanju: ZJSRS

postopek izvršbe po predpisih, ki urejajo izvršbo in zavarovanje, neuspešno zaključen ali če postopek izvršbe traja več kot tri mesece (21.c člen ZJSRS).

Glede na to, da izvršba ni v interesu dolžnika, se v zvezi s predlogom, da bi varščino v primerih izvršbe preživninskih terjatev plačal dolžnik in ne upnik, postavlja vprašanje, kakšna bi bila v tem primeru sankcija za dolžnika, ki ne bi plačal varščine. Postavlja se tudi vprašanje kršitve načela enakosti, saj bi po predlagani ureditvi varščino pri izterjavi drugih terjatev plačevali upniki.

Ministrstvo za pravosodje v zvezi s predlagano spremembo ureditve varščine za plačilo dela in stroškov izvršitelja meni, da je veljavna ureditev v ZIZ ustrezna, zato njene spremembe niso potrebne.

Lep pozdrav,

Andreja LANG
generalna direktorica